

**„Przyczyny i źródła zagrożeń
epidemiologicznych podczas
powodzi,
sposoby doraźnego
zabezpieczenia”**

Andrzej Sumlet
Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
w Krakowie

Zadania stacji sanitarno-epidemiologicznych wg RCB

Podczas zagrożenia powodziowego:

- Informują o potencjalnych zagrożeniach skażenia wody, żywności oraz możliwości wystąpienia chorób zakaźnych;

(pion oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia poprzez kontakt z mediami, komunikaty na stronach www, możliwość dostępu do RSO, dystrybucja afiszy i ulotek, itp..)

- Inwentaryzacja zapasu szczepionek i środków dezynfekcyjnych oraz w trybie awaryjnym uzupełnienie zapasów;

(procedura CBR Sanitarno - Przeciwepidemicznych);

Zadania stacji sanitarno-epidemiologicznych wg RCB

- Przygotowanie laboratorium do zwiększonej liczby badań;

(przygotowanie próbkobiorców, zapas naczyń, sprawdzenie odczynników i innych materiałów wymaganych procedurą do akredytowanych metod badawczych)

- Aktualizacja wiedzy o obiektach przeznaczonych do przyjęcia

ewakuowanych; (dane teleadresowe, ocena warunków sanitarnych, zaopatrzenia w wodę, koncepcji wyżywienia itd.)

Zadania stacji sanitarno-epidemiologicznych wg RCB

Podczas powodzi:

- stała współpraca z władzami samorządowymi gmin i powiatów;

(jednoźródłowy monitoring sytuacji bieżącej, system raportowania ze szczególnym uwzględnieniem cmentarzy, oczyszczalni ścieków, studni przydomowych itp.)

- monitoring jakości wody do spożycia przez ludzi;

(strefy poboru, zalania ujęć, kontrolne badania ujęć zbiorowego zaopatrzenia, stan beczkowozów itp..)

Zadania stacji sanitarno-epidemiologicznych wg RCB

- **kontrola magazynów i punktów dystrybucji żywności;** (zawieszenia, przerwy w dostawie prądu skutkujące rozmrożeniem pokarmów i namnażaniem mikroorganizmów itp.)
- **monitoring sytuacji epidemiologicznej;** (wzmocniony nadzór nad stałymi nosicielami duru brzuszego (Małopolska 26 w roku ubiegłym), schorzenia jelitowe, choroby zakaźne i zachorowania spowodowane toksycznym działaniem środków chemicznych itp)

Zadania stacji sanitarno-epidemiologicznych wg RCB

- **wydawanie szczepionek i środków dezynfekcyjnych;** (Potencjalne zagrożenia: tężec, dur brzuszny, paradury. Zasady pozyskania z PSSE Chloramin-T do dezynfekcji w stężeniu od 0,5% tj. 2 łyżki na 1 litr wody do 5% tj. 10 łyżek na 1 litr wody. Podczas powodzi w 2010 r było to 6944 kg.)

Zadania stacji sanitarno-epidemiologicznych wg RCB

- nadzór nad szczepieniami ratowników i narażonej ludności; (do 19 roku życia 7 dawek, przypominające przedekspozycyjne co 10 lat, płatne. Poekspozycyjne bezpłatne. PSP – narażenie zawodowe PIS MSW. OSP i wszyscy pozostali – PSSE. W 2010 r to 1919 szczepień p/tężcowych w ramach Programu i na podstawie akcji Wojewody 4015 ratownicy OSP i narażonych mieszkańców; DyT czyli dur plus tężec.)

Zadania stacji sanitarno-epidemiologicznych wg RCB

W trakcie likwidacji skutków powodzi:

- stała współpraca z władzami gmin i powiatów objętych powodzią;(ocena ryzyka, bilansowanie potrzeb, instruktaże i materiały informacyjne)
- wydawanie środków do odkażania przydomowych studni, ujęć wodociągów lokalnych, domów i obiektów gospodarczych;

Zadania stacji sanitarno-epidemiologicznych wg RCB

- **nadzór nad prowadzeniem zabiegów dezynfekcyjnych;** (wg ustawy o PIS możliwość wydania decyzji nakazującej podjęcie lub zaniechanie określonych działań)
- **nadzór sanitarny nad likwidacją padliny i innych nieczystości;** (nadzór nad usuwaniem zwłok zwierzęcych sprawuje inspekcja weterynaryjna!)

Zadania stacji sanitarno-epidemiologicznych wg RCB

- nadzór nad obiektami publicznymi przywracanymi do stanu użyteczności.

(szczególnie placówki służby zdrowia, szkoły, przedszkola, DPS, zbiorowego żywienia i inne)

Centralna Baza Rezerw

Zarządzenie MZ z dnia 16 czerwca 2010 r w sprawie Centralnej Bazy Rezerw Sanitarno - Przeciwepidemicznych (Dz.Urz. MZ Nr 8, poz. 51 z późn. zm)

Par 2 – utrzymanie stałej rezerwy i dystrybucja aparatury, środków dezynfekcyjnych, szkła, innych środków medycznych, materiałów oświatowo - zdrowotnych przeznaczonych dla podmiotów leczniczych w razie zagrożenia epidemicznego lub zapewnienia właściwego stanu sanitarnego kraju.

Tryb pozyskiwania z CBR

- Żądanie wsparcia w przypadku zaistnienia i zwalczanie sytuacji nadzwyczajnych;
- Wniosek PPIS do MPWIS;
- Wniosek MPWIS do GIS;
- Decyzja GIS;
- Dostawa środkami CBR do WSSE.

Skazenia wody

- art. 12 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tj. Dz. U. Z 2015, poz.139

Ust. 1 Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawują organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na zasadach określonych w przepisach o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Ust. 5 Wójt (burmistrz, prezydent miasta) jest obowiązany do informowania mieszkańców o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Skazenia wody

Par. 14 ust.1 pkt. 1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Z 2007 r Nr 61, poz. 417 z późn. zm.)

-przydatność

-warunkowa przydatność

-brak przydatności wody do spożycia.

Skażenia wody

Zanieczyszczenia mikrobiologiczne;

- *Escherichia coli*; (świeże zanieczyszczenie)
- Enterokoki (paciorkowce kałowe świadczą o dawnym, trwałym zanieczyszczeniu)

w próbce 100 ml winno być 0 mikroorganizmów

- bakterie grupy coli – wskaźnik efektywności uzdatniania i prawidłowego systemu dystrybucji

W przypadku wody ciepłej - *Legionella*

Skazenia wody

Zagrożenia zdrowotne dla wszystkich,

a szczególnie dla:

- niemowląt i małych dzieci;
- osób w wieku podeszłym i chorych,
- lekceważących podstawowe zasady higieny.

Utylizacja zwłok zwierzęcych aspekty prawne:

Wg ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt zwłoki zwierzęce oznaczają zwierzęta padłe lub zabite w celu innym niż spożycie przez ludzi.

Utylizacja zwłok zwierzęcych aspekty prawne:

1. Prawo unijne: Padłe zwierzęta domowe stanowią surowiec kategorii I, a więc szczególnego ryzyka i podlegają bezpośredniemu przetworzeniu w zakładzie utylizacyjnym kategorii I, a następnie spopielaniu w spalarni.

- Właściwe władze mogą postanowić, w miarę potrzeb, że martwe zwierzęta domowe mogą być bezpośrednio usuwane jako odpady przez zakopanie.

Utylizacja zwłok zwierzęcych aspekty prawne:

Prawo polskie:

Z punktu widzenia polskich przepisów sanitarno - weterynaryjnych cmentarz dla zwierząt, jest szczególnym rodzajem składowiska odpadów, nad którym nadzór jest w gestii organów Inspekcji Ochrony Środowiska

Utylizacja zwłok zwierzęcych aspekty prawne:

Organem właściwym w zakresie nadzoru nad działalnością polegającą na usuwaniu ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego (w tym padłych zwierząt domowych) jest Powiatowy Lekarz Weterynarii

Kontakt kryzysowy

**Dziękuję za uwagę, życzę dobrej
współpracy**

Andrzej Sumlet,

tel. 608 482 946,

kryzys@wsse.krakow.pl